

učevanje. Nató navaja natančne viře, 17 različnih knjig in spisov, in pristavlja pri važnejših kratke pripomnje, da se sôsebnó začetnik lože spozná v vzgojeslovni literaturi za srednje šole v obče in v vprašanji o preosnovi jezikovnega pouka posebe. — V I. odstavku se določa obseg nemške učne vsebine na začetni stopinji (v I. in II. razredu) slovensko-utrakvistiških gimnazij ter se omejuje navzgor proti srednji stopinji (III. in IV. razredu) in nizdolu proti ljudski šoli. Na podlagi učnih črtežev, ministerskih razpisov in določil deželnega šolskega sveta — dotična besedila se navajajo v nemškem izvorniku — dokazuje g. pisatelj, da je nemška učna vsebina v prvih dveh razredih slovensko-utrakvistiških gimnazij takó obsežna, da jo vzmorejo le največja marljivost učencev, silen dušni napor učiteljev in obestranska železna vztrajnost. Širše občinstvo bi utegnulo zanimati zlasti to, kar piše g. pisatelj o vzprejemnih izpitihi za srednje šole gledé na nemški jezik. — V II. odstavku se nam razvijajo temeljna vodila jezikovnega pouka v zgodovinskem pogledu. V jezikovnem pouku se uporabljata dve bistveno različni in do cela nasprotni metodi: sintetiško-slovniška in empiriško-analitiška. Do nekaj let sém so se živi in mrtvi jeziki poučevali zgolj po prvi metodi. Nji je slovnica središče, okrog katerega se suče ves pouk. Ali sedaj so tej metodi tla že popolnoma izpodkopana: empiriško-analitiški pouk predira počasi toda smelo in jo prej ali slej do cela izpodrine ne samó pri živih jezikih, ampak tudi pri staro-klasiških. Bistvo te metode, ki se imenuje tudi »nova«, označeno je na str. 9. pregledno v osmih točkah. Da je morala stara gramatiška metoda res v marsičem že odjenjati in da se »nova« metoda priporoča celó z visokega mesta, posnemljemo iz treh ministerskih razpisov, katerih omenja g. pisatelj na str. 10. — III. odstavek nam kaže temeljna vodila obeh metod v luči dušeslovja (str. 11. 17.). — Iz važnih dušeslovnih razlogov obsoja g. pisatelj gramatiško metodo in se odločno poteza za analitiško. — V zadnjem IV. odstavku se razpravlja, kakó si učenec prisvaja vsako novo učno »jednoto« in kakó se pravi pouk vedno ozira na ta duševni postopek. Zaznavanje, razumevanje in uporabljanje so óne stopinje, katerih se drži človeška duša, ko si prisvaja katerokoli učno vsebino. Prvo stopinjo imenujejo vzgojeslovci empirijski moment, drugo logiški, tretjo tehniški. Po teh zaporednih stopinjah duševnega prisvajanja se mora ravnati tudi pouk. Da učenec zazná učno vsebino, mora mu jo učitelj podati, t. j. spraviti na duševno pozorišče; da jo razume, mora mu jo razložiti; da jo trajno obdrži, mora mu jo utrditi. Naloga učitelju je torej podajati, razlagati in utrjevati učno vsebino. Na začetku pouka se pridružuje tem trem stopinjam še »pripravljalni moment«. To so tako zvane »pravilne stopinje pouka« (Formalstufen des Unterrichtes) Herbat-Stoy-Zillerjevega vzgojeslovja, popravljene in skróčene po Dorpfeldu in Willmannu. Pokazavši nam podrobne te stopinje pouka, pravi g. pisatelj: »Učenec torej zaznava učno vsebino tem lože, čim nazornejši se mu podaja; razumeva jo tem temeljiteje, čim pregledneje se mu razloži medsebojna razmera v celoto združenih delov; uporablja, t. j. obnavlja pa jo tem hitreje, natančneje in trpežneje, čim večkrat se je menjalno ali sestavljajno ponovila.« — Prepričani smo, da naši slovenski šolniki sosebnó veselo vzprejmó to vseskozi vestno in prepričevalno pisano razpravo.

Odbor »Matiče Slovenske« se je v svoji seji dué 23. ržénega cvéta ustanovil takó, da je bil za predsednika zopet izvoljen g. prof. kanonik *Jožef Marn*; prav takó sta se vzklikoma izvolila oba podpredsednika. Namesto drugega ključarja g. *A. Praprotnika* se je zaradi njega bolehnosti izvolil novi odbornik g. *dr. J. Janežič*. — Prijavljamo še, da se je »Matičina« knjižnica od poslednje odborove seje pomnožila za 89 knjig, zvezkov in časopisov in da je »Matici« (takisto od poslednje odborove seje) pristopilo 81 letnikov in 1 ustanovnik (izmed letnikov).